

Kemikalier
Ref. MABNH
J.nr. 2020-68838
Den 7. december 2020

Tidligere version:
Ref. JERLH
Den 24. oktober 2018

Fortolkning af begreberne ”rinse off” og ”leave on”

Baggrund

Regulering af enkelte stoffer i kosmetiske produkter sker i medfør af kosmetikforordningens bilag II-VI. Ved reguleringen af et stof kan det i forhold til risikovurderingen være relevant at skelne mellem, om stoffet skal anvendes i produkter, der afrenses (rinse off) eller anvendes i produkter, der ikke afrenses (leave on). I dette notat vil sondringen mellem produkter, der afrenses og ikke afrenses blive belyst.

Centrale definitioner

Definitionen af et kosmetisk produkt fremgår af kosmetikforordningens artikel 2, stk. 1, litra a):

”Ethvert stof eller enhver blanding, der er bestemt til at komme i kontakt med dele af det menneskelige legemes overflade (hud, hovedhår og anden hårvækst, negle, læber og ydre kønsorganer) eller med tænderne og mundens slimhinder, udelukkende eller hovedsageligt med henblik på at rense og parfumere dem, at ændre deres udseende, at beskytte dem, holde dem i god stand eller korrigere kropslugt”.

Endvidere kan kosmetiske produkter deles op i to kategorier, afhængigt af, hvor lang tid produkterne forventes at være i kontakt med det menneskelige legemes overflade. Af kosmetikforordningens præambel til bilag II-VI fremgår følgende:

”1) I bilag II-VI forstås ved:

- a) »**produkt, som afrenses**«: et kosmetisk produkt, som er beregnet til at blive fjernet efter anvendelse på hud, hår eller slimhinder
- b) »**produkt, som ikke afrenses**«: et kosmetisk produkt, som er beregnet til længerevarende kontakt med hud, hår eller slimhinder”

Der er ikke fastsat en specifik tidsgrænse i definitionerne.

Eksempler på produkttyper

For nogle produkttyper er det forholdsvis let at afgøre, om der er tale om et rinse off produkt eller et leave on produkt. Produkter, som med tydelighed kan kategoriseres som leave on produkter, er typisk cremer, mascara, læbestift og andet make up, hårstylingsprodukter samt øvrige produkter, som er beregnet til at være i længere varende kontakt med hud, hår eller slimhinder. På disse produkter vil der ikke være en vejledende tekst på produktet om, at produktet skal fjernes efter brug. Typiske produkter som kategoriseres som rinse off produkter er shampoo, balsam og lignende. Mange af disse produkter angiver i en brugsanvisning, at produktet skal skylles af efter brug.

Nedenfor gives eksempler på kategorisering af forskellige produkttyper som enten rinse off eller leave on produkter. Der er i eksemplerne ikke taget hensyn til produkternes eventuelle anprisninger eller øvrige forhold, som kan komplicere denne vurdering:

- Hårfarve: Permanent hårfarve som placeres i kontakt med hår/hud i ca. 30- 45 min, hvorefter farven forbliver i hårstråene efter vask. Produkttypen betragtes umiddelbart som et rinse off produkt.
NB: Miljøstyrelsen fraråder, at forbrugeren udfører en allergitest af hårfarven inden hårfarvning og fraråder, at man som virksomhed anbefaler at udføre testen. Det skyldes, at denne test kan give en falsk tryghed, f.eks. i form af et falsk negativt testresultat (1). I allergitesten udsættes huden for hårfarven over en længere periode med henblik på at finde de personer, der får en hudreaktion, og dermed kan være allergiske over for hårfarvestofferne. Men allergitesten kan i sig selv også være belastende for sundheden og kan øge risikoen for at få allergi. Med en allergitest vil hårfarven få en længerevarende kontakt med huden (2) (3). De ansvarlige personer for hårfarver, hvor brug af selv-testen anbefales, skal derfor under alle omstændigheder sikre, at hårfarveprodukterne lever op til samme krav med hensyn til sikkerhed og sammensætning, som stilles til leave on produkter.
- Ansigts- og hårmasker: Generelt set betragtes denne type produkter, som rinse off produkter. Der findes for nærværende ikke en præcis definition af, hvor lang tid, ”længere varende kontakt” med huden er.
- Neglelakfjerner: Da produktet ikke fjernes efter brug, betragtes produktet som et leave on kosmetisk produkt.
- Ansigtsmaling til børn: Da det ikke anbefales, at produktet fjernes umiddelbart efter brug, betragtes produktet som et leave on kosmetisk produkt.
- Renseprodukter: Såfremt det indikeres på produktet, at produktet skal fjernes efter brug, kategoriseres produktet som et rinse off produkt. Fremgår det ikke af produktets mærkning, at produktet skal afrenses efter brug, kategoriseres produktet som et leave on kosmetisk produkt.

Særligt opmærksomhedspunkt

Den ansvarlige for sikkerhedsvurderingen skal altid vurdere, om alle ingredienser kan anvendes sikkert i det konkrete kosmetiske produkt. Eksempelvis skal man som sikkerhedsekspert være særlig opmærksom på, hvor lang tid det konkrete produkt, herunder ingredienserne i produktet, er i kontakt med hud, hår og slimhinder.

Referencer

1. Opinion on Sensitivity to Hair Dyes - Consumer Self Testing. SCCP/1104/07 18. december 2007.
Link: https://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_114.pdf
2. Thyssen JP. et al. Self-testing for contact sensitization to hair dyes – scientific considerations and clinical concerns of an industry-led screening programme. Contact Dermatitis 2012; 66, 300-311.
3. Friis F. et al. Self-testing for contact allergy to hair dyes – a 5-year follow-up multicenter study. Contact Dermatitis 2017; 78, 131-138.